

DOMOVINA

Iskaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrta leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Naša denarna zavoda v Celju.

Narodna stranka v Celju odlikovala se je vže od nekdanj po svojem treznem, a odločnem in premišljenem postopanju. Sprevidela je, da se slovenski narod ne more gibati in razvijati, ako je v denarnih zadevah odvisen od svojih narodnih nasprotnikov. Da se toraj postavi slovenski narod v denarnih zadevah na svoje noge, da istemu ne bo treba iskati posojil pri nasprotnikih, ter prositi njihove milosti, ako je prišel v zadrege, osnovali so Slovenci v Celju dva denarna zavoda: „Posojilnico“ pred 16 leti in „Južnoštajersko hranilnico“ pred 8 leti.

Oba denarna zavoda razvila sta se pod modrim in previdnim vodstvom na uprav čudovit način.

„Južnoštajerska hranilnica“, — enak zavod kakor mestna celjska hranilnica, — poslovala je še le osem let, pa izkazuje letos vže denarnega prometa nič manje kakor 1.198.341 gld. 66³/₄ kr. Hranilnih vlog, to je denarja, katerega so stranke vložile pri njej na obresti, znašajo 1.445.432 gld. 24 kr.; toraj malo manj kot poldrugi milijon gld.; izposojenega pa ima denarja na zemljišča ter občinam 1.339.396 gld. 78 kr. Čistega dobička je napravila lansko leto 11.464 gld. 30 kr. Nje rezervni fond znašal je vže lani 36.089 gld. 55 kr., in ker se mora letošnji dobiček pripisati k rezervnemu fondu, znaša ta s 1. januarjem 1897 vže 47.553 gld. 85 kr.

„Posojilnica celjska“ napreduje in deluje enako lepo in sijajno. Nje denarni promet je bil še večji, kakor od „Južnoštajerske hranilnice“, ter je znašal 1.565.698 gld. 28 kr. toraj več kot poldrugi milijon goldinarjev. Hranilnih vlog ima 1.464.215 gld. 95 kr. Izposodila pa je denarja 1.134.792 gld. 71 kr. Čistega dobička je napravila leta 1896 14.507 gld. 85 kr. Nje udje imajo v deležih 40.300 gld. Rezervni fond je

znašal leta 1895 vže 96.040 gld. 18 kr. in ker pride k istemu od lanskega čistega dobička po predlogu načelstva in nadzorstva delež po 10.000 gld. je rezervni fond s 1. januarjem 1897 vže 106.140 gld. 18 kr.

Bilanca kaže, da ima prometnega premoženja „Južnoštajerska hranilnica“ 1.545.432 gld. 87 kr. in „Posojilnica celjska“ 1.623.524 gld. 91 kr. oba denarna zavoda vkup toraj 3.168.957 gld. 78 kr. to je več kot tri milijone gold.

To so res sijajne številke in krasni uspehi pridnega in vestnega slovenskega gospodarstva.

Preteklo leto je pa še v drugem oziru pomembno polno za naša denarna zavoda. Slovenec, bodi si iz Celja, bodi si izven Celja si s ponosom ogleduje prekrasno poslopje, najlepše, kar ga ima celjsko mesto, stoječe na trgu cesarja Jožefa, nasproti okrajnemu glavarstvu: „Narodni dom“. In to krasno poslopje zgradila in dodelala si je lansko leto „Posojilnica celjska“ v čast in radost slovenskemu narodu.

Saj ta naša hiša, ta naš „Narodni dom“ je glasna priča, da je tukaj slovenska zemlja, da je in bode vedno ostala ta zemlja Slovenca dom!

Naravno je, da kakor bode nemškutarjev in Nemce, kateri bi radi, da bi Slovenec bil vedno le k večjemu hlapec in viničar njihov, „Narodni dom“ v oči, da njim kar glavo proč zavije, kedar gredo mimo, ravno tako naravno je, da jih obstanek in razcvit „posojilnice“ grize in lomi, kakor bi jih vil krč po trebuhu.

Vse sovraštvo, vsi napadi, obrekovanja nemškutarjev niso mogli ovirati razvitka temu preimenitnemu narodnemu zavodu „Posojilnice v Celju“.

Če tudi še sedaj lažejo in kvasijo lehkovernim ljudem, in če ravno so njim njihovi hlapci, socijalni demokrati, priskočili na pomoč, je vse tisto njihovo klepetanje brez pomena in brez

uspeha. Posojilnica celjska pokaže samo na svoje dozrajne delovanje, na velikanske uspehe svojega poslovanja, pred vsem na svoj „Narodni dom“, in umolkni mora največji nemškutarški in socijalno-demokratski — istinovič.

Nemška sloga.

Ko se je v državnem zboru razpravljalo o nujnosti raznih predlogov o jezikovni naredbi za Češko, je mej liberalnimi in narodnimi Nemci, krščanskimi socijalisti in Schönerjanci bila zavladala vsaj na videz najlepša sloga. Pozabljena so bila najhujša nasprotja. Celo Dipauli je že omahoval, ne vedoč, na katero stran bi se obrnil in zatorej se izrekel zoper nujnost, da bode njegova stranka dobila čas, premisliti, na kako stališče se postavi v tem vprašanju.

Položaj za Slovane še ni bil posebno ugoden, zlasti, ker tudi vlada vedno malo škili na nemško stran. Jezikovne naredbe za Češko ni izdala iz ljubezni do Slovanov, temveč jedino za to, ker jej brez Čehov ni mogoče dobiti količkaj zanesljive večine. Prijateljstvo mej nemškimi strankami ni bilo dolgo, za to so že liberalci poskrbeli. Hoteli so gibanje proti jezikovni naredbi na Češkem izkoristiti v svojo korist. Hoteli so se postaviti na čelo temu gibanju. Druge nemške stranke so kmalu videle, da bi jim radi liberalci izpodkopali tla in so zatorej hitro proti njim nastopili.

Nemškoliberalni Nemci so vprašali nemško-narodno stranko, ko bi se vdeležila občnega shoda proti jezikovni naredbi. Na tem shodu bi bili seveda liberalni Nemci nosili zvonec. Liberalni listi bi bili seveda potem ta shod napravili le za delo liberalne ali napredne stranke. Narodni Nemci bi na takem shodu bili igrali kaj žalostno ulogo. Odkloniti vdeležbe naravnost niso hoteli, da jih liberalci ne razkriče za izda-

LISTEK.

Najdenec.

Povest. Ruski spisal G. T. Sjevercov. Preložil Krutogorski. Konec.

Moj sosed brivec, pri katerem sem se dal briti pred obedom, mi je bil začel zopet pripovedovati isto povest, ali zavrnil sem ga, češ, da sem jo že slišal.

„Po takem že gospod menda ve, da bo v nedeljo pri nas gostija“ je vprašal naglo brivec.

„Seveda vem, kajti sem tudi jaz povabljen.“

„Torej je gospod videl gospo Angeliko?“

„Jaz sem danes pri njej zajutrkoval.“

Moj odgovor je zadovoljil zvedavega Figara, ter še povečal njega spoštovanje do mene.

„Gospod župnik je velel pogniti najlepšo preprogo in okrasiti oltar s trakovi, s temi, ki ga olepšavajo o Božiču in na Veliko noč. To bojo bogati svatje! Ali je gospod videl nevesto? La bella Carlotta?“ (krasotico Karloto) je vprašal brivec.

„Ne, nisem videl.“

„Oj tedaj gospod veliko zgubi, če ne vidi Karlote! To je baš naša najkrasnejša mladenka. Idite vendar po obrežju, prekoračite nupe in takoj pridete do krčme, katero izdržuje Lucija, mati Karlotina, tam so celi dan zbrani naši mladi fantje. Idite gospod.“ je ponovil, prejevši denar za mojo britje, „ne bo vam žal.“

Jaz sem ukrenil po njegovem nasvetu in zares se nisem kesal. To kar sem videl, je bilo res vredno slikarskega čopiča. Nevelika oštarija, dovolj snažna in lepa, je bila razsvetljena od večernega solnca. Veliko mladeničev se je gnetlo v nji; vsi so z očmi požirali mlado, vitko dekle, ki je stregla gostom, in ta slika se je tako prisila na platno. Visoko izrasla plavolaska, s čudnimi globokimi, črnimi, kakor noč, očmi, z dolgo dvakrat okoli vratu omotano kito, da je ne bi ovirala pri poslu. Plavna hoja, veseli smeh, pri katerem se je videla vrsta snežnobelih zob, rožnate ustne . . . skratka krasotica v pravem pomenu besede.

Ravnokar sem menil zapustiti krčmo, ko je skočil iz-za pulta moj prijatelj Ivan ter me zadržal.

On me je predstavil svoji materi in sestri, pri čem je poslednja tako vprla vame svetle svoje oči. Z nova sem moral piti na zdravje nevestino, nama se je pridružilo še nekaj mladeničev in čule so se šale, smeh, petje, in vrnil sem se domu pozno v noč, pri čem mi je Ivan s prijatelji oskrbel pravcato bakljado.

Druzega dne sem se podal k sodniku po dovoljenje, da bi si smel ogledati jetnišnico, ki se je nahajala tu v Finale-Marino. Ona je bila blizu mojega stanovišča na hribčku; tu so bili v zaporu bolehani in slabotni ujetniki, ki niso mogli izvrševati težkega dela. Mene je mikalo videti, v kakem stanju se nahajajo jetnišnice v Italiji.

Dovoljenje sem prejel takoj.

Sopotnika takrat nisem imel: Ivan se je pripravil za poroko. Iti sem moral sam. Stopivši skozi vrata jetnišnice, sem prišel na vrt, ki je bil zasajen z apelzinovim drevjem; na vzvišeni vrt so vodile stopnice. Močna vonjava cvetja je napolnjevala ozračje; bilo je meseca grudna, pomaranče so cvetele, toda o joj, nesrečnim ujetnikom ni bilo dano gledati krasote njih južne domovine; okna so bila zamrežena s po-

jalce nemškega naroda. Odgovorili so, da se udeležijo shoda, če bodo od shoda vsi Židje izključeni. Židje niso pravi Nemci in se zato v nemški stvari nimajo mešati.

Kdor ve v kakem prijateljstvu so nemški liberalci in Židje, ta je precej spoznal, da je odsej vsako skupno delovanje mej naprednimi in narodnimi Nemci nemogoče. Sedaj so se narodni Nemci sami poprijeli stvari. Liberalne Nemce so popolnoma odrinili. Boj proti jezikovni naredbi nemškim liberalcem ni prinesel slave, temveč le blamažo.

Ta dogodek je nas poučil, da nobena stvar več Nemcev združiti ne more. Sovraštvo mej njimi je tako veliko, da celo prevaguje sovraštvo do Slovanov. To je baš dobro za nas, ker vsled tega nobena nemško-poljska večina ni več mogoča. Slovani smo postali činitelji, s katerimi se bode moralo računati.

Katoliški Nemci so že malo omahovali glede jezikovne naredbe, kakor smo že omenili. Sedaj ko vidijo, da se ji ni bati, da narodni in liberalni Nemci začno skupno agitacijo proti njej, tudi nemška katoliška ljudska stranka ne bode se več toliko pomišljala podpirati Slovanov. K temu jo silijo politični oziri. Slovani so jedina nje opora, dočim bi drugi Nemci podporo te stranke skušali izkoristiti le v svoje strankarske namene.

Vlada gotovo tudi več ne hrepeni tako po nemškoliberalni pomoči, kot je še nedavno. Sprevidela je, da se je nemškoliberalna stranka bila zvezala v državnem zboru z najhujšimi njenimi nasprotniki. Nemški liberalci so zelo pritrjevali protiavtstrijskim govorom Schönerjanca, kar je gotovo v vladnih krogih vzbudilo pomisleke. Grof Badeni je lahko spoznal, kakšno je avstrijsko domoljubje nemškoliberalne stranke. Poleg tega pa ima liberalna pomoč za vlado tudi malo vrednosti, ko se je pokazalo, da na druge nemške stranke nima nobenega vpliva. Nemški liberalci so večkrat prisiljeni ravnati se po narodnih Nemcih, a poslednji se pa za liberalce nikdar ne zmenijo.

Zato se nam ne zdi verjetno, da bi grof Badeni sedaj še želel razdreti sedanjo večino v državnem zboru. Mi dobro vemo, da mu sedanja večina, ki se je osnovala brez njega, vladi prav ne ugaja, a ne bilo bi več mogoče dobiti druge le malo zanesljive večine. Slovani, zlasti Čehi ne morejo hoditi z nemškimi liberalci, ker so ti začeli boj proti jezikovni naredbi in se v tej stvari postavili na skrajno nemško stališče. Ko bi grof Badeni poskušal omajati sedanjo večino, bi le sebi podkopal tla.

Sedanja večina bode ostala, ker njeni nasprotniki niso jedini mej seboj. Njih boj mora torej ostati neuspešen. Večja jedinstvo pa vlada na desnici. Slované vežejo skupne narodne koristi in baš boj Nemcev proti njim jih sili, da se bolje drug drugemu oklenejo. Katoliška ljudska stranka se glede raznih vprašanj ne vjema s Čehi, a se je z njimi vred postavila na avtonomistično stališče. Poleg tega pa brez Slova-

nov nima najmanjšega upanja, kaj doseči v državnem zboru.

Položaj za Slované v državnem zboru že dolgo ni bil tako ugoden, kakor je sedaj. Samo izkoristiti ga morajo znati. V poduk jim bode osoda opozicijskih strank, ki so zaradi svoje ne-jedinstva popolnoma onemogli. Ves respekt, ki ga je vlada imela pred njimi po končani debati o jezikovni naredbi, je izgubila, ko so se jele nemške stranke zopet ravšati in kavšati mej seboj. Tudi na nas Slované se bode vlada samo tako dolgo ozirala, dokler bodemo jedini. Če se pa začnemo mej seboj prepirati, bode pa nas k večjem še izkoriščala.

Nemci sami spoznavajo svoj obupni položaj, zato je pa glavno liberalno glasilo v svojem velikonočnem članku v najčrnejših barvah naslikalo položaj. Celokupnost države je v največji nevarnosti, da je vlada se udala Čehom. Ves članek je nekak poziv na neke višje kroge, da naredo konec Badenijevi politiki. Pomagalo to kričanje ne bode ničesar. Tudi proti Taaffeju se je v svojem času na podoben način delovalo a brez uspeha. Levičarji pa sedaj niti tega vpliva več nimajo, kot so ga pod grofom Taaffejem imeli. Tudi od kar so v državnem zboru in po svojih listih hvalo peli Schönererju nimajo več pravice se izigravati za kako avstrijsko državno stranko. Nemci so gospodovali v Avstriji, dokler so bili jedini, a sedaj, ko so se razcepili, je pa zanje minul čas, naj to sami spoznajo ali pa ne.

Poslanci in narod.

Slovenski politiki in časnikarji govorijo in pišejo čestokrat o zavednosti, politični probujenosti našega ljudstva. Pri slavnostih in veseljah se napiva zavednemu narodu, kateri se je otresel tujih verig, kateri je „na svoji zemlji svoj gospod“, kateri se ne da več tlačiti in ob-steno pritiskati oholim, nenasitnim tujcem.

Gotovo ne more nikdo tajiti, da smo v obče z ozirom na naš politični položaj v teku časa lepo napredovali. Ali prav zadnje volitve so nam prinesle velik poraz; ne le da nismo ničesar pridobili, kar je bilo pričakovati, še izgubili smo nekatere postojanke. Pa ne mislimo gledati v tužno Istro, tam je gotovo naš narod najbolj probujen in zaveden; voditelji njegovi pa najdelavnejši in najpožrtvovalnejši rodoljubi; a proti podivjanim, azijatsko-surovim Lahonom in poleg tega proti pritisku krivičnega sistema, so morali izgubiti bitko.

Pri nas na Štajerskem nismo sicer izgubili nobenega mandata, a — napredovali nismo nič. Borba v peti kuriji je kazala tu in tam žalostne pojave. Jaz se ne ogrevam sedaj „post festum“ morda za enega ali drugega kandidata in sem prepričan, da bode Žičkar uporabljal vse svoje sile v prid svetinjam, vsem svetinjam našega naroda; a boleti je moralo vsacega rodoljuba, kateri ni prenapet ne na eno ne na drugo stran, videčega, kako se je psoval in zaničeval Slovenec, kateri nima druge napake,

nego da je slučajno rojen onstran Save in nečevno trobiti kakor drugi žele. No, da je ustanovil „Domovino“, to se mu proti koncu devetnajstega stoletja pač ne more in ne sme šteti v zlo. Uverjen sem, da tisti, kateri trdi, da je štajerskim Slovincem dovolj „Slovenski Gospodar“, tega sam ne veruje!

Doslej so pisali le „Eindringlinge aus Krain, Streber, wändische Apostel und Propheten“ itd., kar je še enakih rožic v nemškutarskem slovarju, nemškutarsko-čifustki obskurni lističi na Koroškem in Štajerskem, — letos sta se jim kolegijalno pridružila „Südsteirische Post“ in „Slovenski Gospodar“. In to je — žalostno, da ne rabim ostrejšega izraza! — Naši predniki vseh stanov in vseh pokrajin so nekedaj plamtelili za „Zjedinjeno Slovenijo! . . .“

In sedaj?! — —

Ali to so spomini! Pustimo jih, pozabljeni naj bodo z željo in z upanjem, da se kaj jednega v našem političnem življenju nikdar več ne pripeti, ker smo sicer po pravici našim klevetnikom v zasmeh!

Nekaj družega sem hotel pisati. O zavednosti, politični zrelosti, našega ljudstva. Objektivno sodeč in opazujoč rodoljub mora, žal, mora priznati, da je toli hvalisana probujenost našega ljudstva mnogokrat in na mnogih premnogh krajih naše domovine — gola publica! Slepimo se sami sebe in govorimo o nečem, česar v narodu ni! In pri tej dobri veri se vse premalo — dela! Evo par vzgledov:

Po zadnjih volitvah sem prašal v domači vasi priletnega, uzglednega možakarja: „No, oče, kako ste kaj volili? Koga pa ste izvolili?“ „Je že šlo, dobro je šlo,“ pravi, „izvolili smo mestnega (ptujskega) Gregoriča in pa doktora Šifra. Veste, Šifer ta je proti mašnikom, rekel je, da bode za nas, za kmete in delavce. V petem kôri (kuriji) smo ga izvolili. Mašnikom se bode slabo godilo.“ Mož je slišal o poslancu Gregorecu, katerega je prekrstil v Gregoriča, tajnika ptujske posojilnice, kateri ima v istem kraju posestva in je tam rojen in mej ljudstvom zelo dobro znan, in o Hribarju, kateri je „proti mašnikom“; tega je seveda tudi prekrstil v doktora Šifra. (Dr. Schiffrer je bil vojaški zdravnik v Ptujih, pri ljudstvu kot izboren zdravnik zelo čislán, zaveden Slovenec.) Kake pojme o državnem zboru, o poslancih in o ustavnem življenju ima naše ljudstvo tu in tam, kaže ta-le dogodljaj:

Poslanec dr. Gregorec je imel nekoč v neki vasi volilen shod. Po poslančevem poročilu in raznih interpelacijah in odgovorih se vzdigne v zadnjem kotu velike sobe volilec, hoteč govoriti. Njegovi najbližnji sosedje ga hitro potegnejo raz mize, predsednik ga niti opazil ni. Pozneje sem vprašal moža, kaj bi bil rad povedal gospodu poslancu. „Vejo, gospod, prasico so mi zarubili, in hotel sem prositi gospoda kanonika, ka bi šli k cesari prosit za me, ka bi mi prasico pustili, da imam samo eno. Pa so sosedje rekli, kaj to ne gre, pa so mi prebranili gučati.“ In mož je

ševnimi železnimi mrežami, ki so zabranjevale vsaki pogled na zunaj. Le poredkoma je naga-jivi veter donašal revežem rezek duh pomaranč in kosmiče njih vonjavega cvetja.

Ko sem stopil v jetnišnico, je bilo delo v polnem tiru; žage so cvilile, kladva tolkla, trušč je bil strašen. To so izvrševali zdravejši in močnejši ljudje; slabotni so opravljali v sosednji sobi bolj lahka opravila. Tu so izdelovali obutev, obleko, vezali mreže, pukali stare vrvi. Vsi so delali, ali ni bilo čuti petja, glasnega govorjenja kakor pri delavcih v prostosti; sužnost je pritisnila nanje svoj pečat.

Hodeč tako od enih rokodelcev do drugih, sem zapazil velikega starčka, ki je marno pletel mrežo. Resno in pozorno se je uglobil v delo, ter se niti zame zmenil ni; njega dolga siva brada, ovirajoča ga pri delu, je bila zatakajena za ovratnik kurtke.

„Hej, št. 205!“ je dejal spremljajoči me nadzornik, pokaži gospodu svoje delo „poglejte gospod, kako natanjko in pravilno so spletene niti,“ mi je kazal nadzornik, ko mu je ujetnik podal svojo mrežo ter obrnil svoje obličje proti meni.

Nekaj znanega sem zazrl v njegovem otu-jenem pogledu, v njegovem zgubančenem obrazu, dozdevalo se mi je, da sem pred kratkim videl nekje nekaj sličnega.

Ko sem pohvalil njegov izdelek in ga mu vrnil, sem šel dalje.

„Čuden človek!“ mi je pravil nadzornik, ko sva šla dalje, „veste, sedi že tu dve leti, ali doslej še nismo izvedeli njegovega imena!“

„Radi česa je zaprt?“

„To je nekaka čudna reč. Pred dvema letoma so našli na cesti v Savonu nekega ubitega trgovca, in zraven njega tega starca. Ta se je brzkone trudil, oživeti umorjenca; novcev in blaga ubiti ni imel pri sebi. Starec se je izgovarjal, da ga je on že našel mrtvega, ali preiskovalec se ni zadovoljil s tem ter ga dal semkaj zapreti, z namero, da ga izroči sodišču, toda on ni hotel nikakor povedati svojega imena, — vsled česar je še postal bolj sumljiv. In zdajci že tu čaka blizu dve leti na poziv k sodišču.“

„Nu priznati vam moram, da je pri vas treba dolgo čakati na obsodbo!“ omenil sem jaz.

Nadzornik ni nič odgovoril na mojo opazko in se samo nasmehnil.

„Nenavadno tih in krotek je ta ujetnik, št. 205,“ je dodal, ko sem se poslovil, odgledavši si vso jetnišnico.

Kakor, da sem bil sam ujet, — s takimi čutili sem stopil znova v božji svet! Kako prijetno, kako svetlo, kako prostorno se mi je zdelo na vrtu, ko sem prišel iz odurnih, mračnih bival šč jetniških.

Okrog naše hiše so tekali, lazili po strehi okrajaajoč jo z zastavami, svetilnicami, girlandami, ko sem prišel domu. Načeloval je Ivan, a moj sosed Figaro, stoječ pred domom, je kričal mladeniču, sedečemu na strehi, kako je razobešeno to, in kako pribito ono, z eno besedo, delali so na vso moč. Stanovanje za mlada poročenca so priredili vštric mojega, in da bi imeli svatje za razveseljevanje več prostora, prosili so i mene, odstopiti za ta večer moji sobi, kar sem radovoljno storil.

V soboto pred poroko mladež ni ničesar delala; hodila je samo od neveste k ženinu v Loano in nazaj s popevanjem tako dolgo, dokler se ni utrudila popolnoma. V soboto zvečer se je imelo podpisati poročno pismo v svetovalnici pred sodnikom, v nedeljo se je imela vršiti po-

bil sila resen in užaljen radi sosedov, kateri so preprečili njegovo „interpelacijo“.

Taki posamezni drastični slučaji sicer ne dokažejo vsega, a vendar mnogo. Neuki naivni ljudje, kateri ne vedo popolnoma nič, kako se svet suče, se nahajajo povsod. Vzlic temu pa lahko trdim, ne da bi pretiraval, da polovica volilcev dr. Gregorecevih ne pozna svojega poslanca niti po imenu. Isto velja o drugih naših poslancih, ki ne sklicujejo volilnih shodov? Sklicujejo jih, a vse premalo, navadno v večjih trgih, mestih, redkokedaj po vaseh. In prav tukaj so nezavedne mase, katere trebajo pouka! Iz oddaljenih vasi prideta po dva moža na volilni shod v trg, v mesto, sto in sto jih ostane doma neveljnih! Treba se nam je učiti od socialnih demokratov; če tudi vse njih delovanje obsojamo, a agitacija, brezštevilni shodi v najneznatnejših kotih, kjer imajo le „ducant“ „sodrugov“, njih žilavost in naporna požrtvovalnost, nam morajo biti vzor! Ti ljudje se brigajo v resnici za ljudstvo, za narod, dočim se pri nas operira navadno z „zaupnimi shodi“ in „zaupnimi možji“. A „zaupni možje“ niso — narod! V tem oziru so celo gališki kmetje na boljšem, katerih duševni nivo je baje najnižji v Avstriji. Gališki poslanci prirejajo v enem letu po 30—40 volilnih shodov; pri nas je številka 10 v tem pogledu „največji“ — menda „prevelik“ maximum. Poznam vasi v Slovenskih goricah — takih je gotovo drugod tudi precejšnje število, — katere se ne spominjajo zadnjega volilnega shoda! — Znano je, da živa beseda govornikova našega kmeta bolj vzdrami in pouči, nego deset najboljših časnikov. Zato smo veseli obljube Žičkarjeve. Žičkar hoče vse kraje svojih volilcev obiskati. Da, vse, ne samo večjih, znamenitejših, ampak ravno manjše, zaostale in zanemarjene je treba v prvi vrsti dramiti in buditi in poučevati, politično vzgajati. Naša inteligenca po trgih in mestih si mora sama pomagati, ona mora kot boljši del naše organizovane narodne armade pridobivati i drugih tržanov in meščanov za našo stvar, kateri so doslej še mlačni in nebrižni. Naša inteligenca mora biti neizprosna boj na narodnogospodarskem polju zoper trgovce, obrtnike itd., kateri sramoté tisti rod, katerega kruh jedó. „Svoji k svojim!“ To naj bode geslo naše inteligenca, katero naj vceplja v širše mase narodove z besedo in dejanjem!

Poslanci pa naj gredo mej narod, v zadnjo gorsko vas, poučujoč ljudstvo, tolažeč in bodreč ga v težavnem, težavnem gospodarskem stanju. Vsaki najpreprostejši volilec mora poznati svojega poslanca osebno, slišati mora njegovo besedo, potem mu zaupa in razodene svoje želje in potrebe, in potem lahko poslanec nastopi v zbornici in zakliče vladi: „To zahtevajo moji volilci, to zahteva moj narod!“

Še nekaj se ne sme tukaj zmolčati. Štajerski Slovenci imamo v Mariboru „Slovensko politično društvo“, katero vodi naše javno življenje. To društvo ima pač „zaupne shode“, včasih kje kak ljudski ali volilni shod, a vse to

je tako mrtvo, tiho, nezatno, da narod kot tak jako malo izve o našem političnem gibanju. Velik del našega naroda niti ne ve, da je v Mariboru kako slovensko politično društvo! Poroča se pač marsikaj po časopisih, ali kje utegne naš kmet toliko čitati, da bi si naredil kako sliko, kako jasno sodbo o stvari? Govornik mu naslika tako v dveh, treh stavkih, saj naše ljudstvo je dobre glave in hitrih možgan. Torej tudi tu velja Vrazovo reklo: „Iz naroda za narod!“ In jaz bi še pristavil: mej narod! V vzgled nam naj bodo tržaški Slovenci, njih politično društvo in njihovi shodi po vsej okolici.

Prepričan sem, da ta klic mej našimi novimi poslanci in pri našem „Slovenskem društvu“ ne ostane glas vpijočega v puščavi. Na delo kličejo resni časi, resni dnovi! D. Maj—n.

Vojska na Balkanu.

V poslednji številki smo poročali, da so grški vstaši vže pričeli s Turki boj v Makedoniji in Tesaliji. Danes nam je dodati, da je boj med Grško in Turčijo sedaj tudi že po vseh vojnih pravilih napovedan. Napovedala ga je Turčija sama in Grki se ga — veselé.

Dne 17. t. m. to je na Veliko soboto imeli so v Carigradu, glavnem mestu turškega cesarstva, ob predsedništvu sultanovem, velika posvetovanja, ali bi se boj napovedal, ali še ne. Jedna stranka silila je na to, da naj se boj nemudoma napové, kajti vedni napadi grških vstašev na Tesalijo in Makedonijo bi vtegnili v Carigradu samem provzročiti med takozvanimi „Mladoturki“ vstajo proti sultanu, če se bo ta še dalje obotavljal, ali bi, ali ne. Nato se je sultan odločil za boj in turško ministerstvo zunanjih zadev je nevtogoma poslalo grškemu diplomatiškemu poslancu „pos“, rekoč, da je diplomatiška zveza med obema državama za sedaj pretrgana in naj gleda, da pravočasno odide domu. Enako se je določila doba štirinajstih dni vsem pod turško oblastjo živečim Grkom, da se lahko z zdravo kožo umaknejo, kedor bi ne hotel dalje ondi ostati. Dalje so dobili turški diplomatični zastopniki na Grškem prebivajoči uradno povelje, svoje delovanje ustaviti in nemudoma priti domu, kajti boj se bo pričel.

Turško vojno ministerstvo je turškemu vrhovnemu generalu v Makedoniji in Tesaliji, Edhem paši strogo zapovedalo, da naj se takoj nemudoma vrže na grško vojsko, kjer jo najde in da naj se ji ob enem postavi trdno v bran, kjer bi ga tista napadla.

Takoj na to šel je telegraf iz Carigrada po celem svetu: „Grki so včeraj že zopet našo zemljo napadli, mi tega ne moremo in ne smemo nič več trpeti, smo toraj prisiljeni napovedati jim boj“. Na Dunaj je taka brzjavka dospela dne 18. t. m. zjutraj ob 7. uri in je naravnost rečeno, v diplomatičnih krogih osupnila. Če tudi je bilo v poslednjem času vže dan na dan brati, da Grki sami ne mislijo boja niti napovedati, niti pričeti, pač pa Turkom toliko časa nagajati

in dražiti jih, da bodo konečno sami za svoje krive sablje zgrabili, diplomatje tega vendar niso verjeli, temveč je vse pričakovalo, da bo Grška napovedovalna stranka v tem boju. Kar so listi pisali, se je do pičice spolnilo. Le Rusi, so listom verjeli in teh novica nikakor ni presenetila.

Na Veliko soboto, ko smo se mi pripravljali na veličastno vstajenje Gospodovo, pokale so ob grško-turški meji puške in gromeli so topovi od mladega jutra, do četrte ure popoldne. Bili so se grški vstaši s Turki in poslednji so trdili, da so med vstaši opazili tudi grško redno vojsko. Bojna črta je bila uro hoda dolga. Turki z nekako obupnostjo drviyo četo za četo proti grški meji in boj, kedar se med obema državama na celi vrsti vname, bo grozen, če tudi se ne bo dalje razširjal, kakor po Makedoniji, Tesaliji in k večjemu morda tudi na grških tleh. Grki so, kakor se trdi, za vse slučaje dobro preskrbljeni, tako, da če jih Turki že danes, recimo dne 19. t. m. napadejo, da jih mislijo spodobno zavrniti. Do sedaj imajo povelje turške napade le odbijati in v napade se le tedaj spuščati, kedar bi to izjemne okoliščine zahtevale, kakor se je bilo to n. pr. dne 18. t. m. v ambrakijskem zalivu prigodilo. Tedaj je hotel iz tega zaliva odpluti trgovski parnik helensko-makedonske družbe, kar prično turške baterije v Prevezi nanj streljati in se je parnik res kmalu na to pogreznil. Ljudje so se rešili, blago in vse drugo se je potopilo. Kapitan sam je hudo ranjen. Ko so o tem v Atenah, glavnem mestu grškega kraljestva, zvedeli, zapovedala je grška vlada svojemu v ambrakijskem zalivu plavajočemu brodogradu, naj nemudoma prične na Prevezo metati bombe. Grško brodogradje je pokanje res ob 10. uri dopoldne pričelo in je metalo bombe na Prevezo celi dan na Veliko nedeljo. Vrh tega se je 2000 Grkov ukrcalo in proti Prevezu pluje, da se bodo pri Salavori izkricali in napadli Prevezo na suhem.

Grška vojska hiti z nepopisljivo navdušenostjo na boj proti staremu zakletemu sovražniku krščanstva in svetega križa. Na svojih zastavah ima večinoma častito znamenje našega odrešenja in pod njim besede: „V tem znamenju bodeš zmagal!“ Ne moremo se pa dosti načuditi, kako da imajo Grki dandanes skoraj da vso požidovljeno Evropo proti sebi, ko se vendar ne da tajiti, da je skrajni čas, da se Turčin požene nazaj v pokrajine v Mali Aziji, od koder je prišel. Kedor se je imel le količkaj priliko pečati z zgodovino, bode nam izvestno pritrdil, da ostane večna resnica, da ondi ne raste trava, kjer se čuje pekét turških konj. Turk je kazen božja za Evropo! Kake so bile te pokrajine, preden jih je pred šeststoletji zasedel Turk, v pravem pomenu besede, podoba večne spomladi in raja na zemlji, kakošne pa so žalibože dandanes. In kedo je kriv? Turški meč! In prav zaradi tega nam ni mari, če se makari z vso Evropo postavimo v živo nasprotje, trdeč, da je skrajni čas, da se Turčinu pot po-

roka v cerkvi pred gospodom župnikom. Jaz sem bil povabljen na obe slavnosti. Radovednežev se je bilo veliko zbralo. Prvi je prišel ženin z materjo; gospa Čezikova se ni pripeljala na ženitovanje iz Moskve. Veličastna, v šuršeči svileni obleki, je korakala ponosno Angelika ob sinovi roki, — saj je bila lahko ponosna! . . Vsakdo je zavidal nehote njeni sreči, katero si je bila pošteno zaslužila.

Jaz sem se, ozrl v Franceta; mladenič je spoštljivo peljal svojo mater; bil je visoke vitke rasti, ali po obrazu jej nikakor podoben, a meni so nehota prišle v misel poteze starega ujetnika.

Kmalu potem je prišla tudi nevesta. Šepetajoče odobravanje se je zaslislalo okoli. Karlota je bila dražestna. Ne vidiš zlahka toli zalega parčka, kakor sta bila France in Karlota.

Ko je bila končana posvetna slovesnost, in so udeleženci čestitali mladi dvojici, odvedel je sodnik ženina v stran ter djal:

„Mili gospod Galjardo, nisem vas maral vznemirjati preje med slavnostjo ali sedaj vam moram izročiti neko prošnjo. Eden ujetnikov vas želi videti; bržkone vas hoče prositi, da bi ga zagovarjali pred sodniki, v čemer, upam mu

ne bodejte odrekli, tem manj, ker bo to za vas kot začetnika, jako koristno, in tudi pravda bo jako zanimiva. Kaj ne, da vsprejmete?“ je končal sodnik, stiskaje mu roko.

„O seveda, jako rad, takoj danes ga pojdem obiskat, — dajte mi dovoljenje, tem raje, ker sem že na pol oženjen,“ je s smehom odvrnil ženin.

Jaz sem čul čisto nenadejano ves ta pomenek, mene je zanimalo, kateri ujetnik je prav za prav prosil mladega Galjarda, da ga naj obišče. Misel moja se je nehote ostavila na št. 205.

Karlota se je podala domu, za njo so šli svatje, poslednji je prišel mladi Galjardo ter jo krenil proti jetnišnici.

Kaj se je tam godilo, kakšen pogovor sta imela med seboj mladi pravnik in ujetnik, tega ne vem, ali drugega jutra za rano sem videl iti mladega Galjarda znova k sodniku in precej potem se peljati v kočiji proti jetnišnici.

Poroka se je imela vršiti ob enih popoldne, toda vročekrvni Lah je nestrpljiv, cerkev je bila natlačena že opoldne, takoj po službi božji. Gospod župnik že ni utegnil pridno obedovati že je moral zopet v cerkev k poroki.

Gospod Bordzi, kapelnik orkestra je tolkel nestrpno s palčico po pjupitru, urar Rossi — prvi goslar — je glasbil svoje gosli; ostali godci, sami mestjani na čelu jim sodni pisar Kjaveri, so se razvrstili na koru; čakajoč, da se prikaže ženin v glavnih cerkvenih vratih. Toda naenkrat, čudenju ni bilo mej — stopi mladi Galjardo iz stranskih vrat vodečih v zakristijo pred oltar. Žraven njega je stopical visok, osiveli starček z dolgo brado, dovolj snažno oblečen. Ženin ga je postavil v kot ter šepniviši mu nekaj na uho, odšel na ulico.

Ta ženinov postopek je presenetil vse godce, tem bolj, ker ni poznal nikdo starčka.

Kmalu potem se je pojavil pravnik Galjardo v velikih vratih; godba je zaigrala koračnico. Takoj za njim je prišla tudi nevesta. Poročevanje se je pričelo; gospod župnik je dal cerkev lepo okinčati; strežnika sta bila v novi strežniški opravi; župnik je v podučljivem svojem govoru želel mladi dvojici najboljšo srečo, za kar je prejel od Angelike zahvalo. Med poročevanjem se ni nihče brigal za onega starčka, ki ga je pripeljal ženin. In je stal še vedno na istem

kaže, kje da je njegova prava domačija. Evropa se je s svojo diplomatsko modrostjo neumrljivo osmešila pred Kreto, kjer je hitelo šest velesil s svojim brodomjem gnjili Turčiji pobirat kostanje iz žerjavice. Prav tako osmešila se bode tudi v drugič gledé grško-turškega boja, ako se bode tudi tu vmes mešala in ni nemogoče, da bi se ne, kajti zagrozilo se je Grški že, da če le-ta tudi zmaga, ne bo niti pedi zemlje pridobila od današnjega turškega cesarstva. Če tudi ne, nič ne dé! Grški v prvi vrsti ni toliko za pridobitev deželá, kakor za osvoboditev svojih bratov izpod turškega jarma, in v tem oziru jim mora vsak pošten kristjan popolnoma pritrčiti. Da jim židovski listi, kakor tudi nemški listi večinoma ne privoščijo zmage, je denar vzrok. Denar pa, če tudi ima silno veliko moč, vendar nima te vrednosti, kakor pa osloboditev sužnjega brata svojega in v to Grški pomozí Bog!

Celjske novice.

(Občni zbor) upravnega odbora „Južnoštajerske hranilnice“ v Celji bode dne 29. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne v lastnem prostoru v „Narodnem domu“ v Celji, z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo o letnem računu. 2. Odobrenje letnega računa. 3. Volitev jednega uda v ravnateljstvo. 4. Volitev predsednika upravnega odbora. 5. Volitev revizorjev. 6. Sklepanje o ustanovitvi penzijskega zaklada. 7. Sklepanje o nagradah uradnikom. 8. Razgovor o novem davčnem zakonu. 9. Določitev obrestne mere za eskomptirane menjice. 10. Razni predlogi in sklep o njih.

(Velikonočne procesije vstajenja) vršile so se po vseh cerkvah v Celji pri ugodnem vremenu in sijajno. Ljudstva udeležilo se je povsod prav obilo cerkvenih pobožnosti.

(Cerkvena glasba o velikonočnih praznikih v mestni farni cerkvi v Celju) Z velikim veseljem opažamo napredek v cerkvenem petju pri naši farni cerkvi. Tako točno, pravilno naglašano in gladko se menda že dolgo ni pelo, kakor te praznike. Zasluga za to gre v prvi vrsti g. Dragotinu Brvarju, mestnemu orgljavcu, za njegovo požrtvovalnost in pa vztrajnost pevcev pri skušnjah. Pelo je 12 pevcev, sami čili in krepki glasovi; omenjamo naj tu pohvalno posebno gdč. Krušičevih (sopran in alt). Pri zju-tranjih mašah so se pele novejšje domače kompozicije Försterjeve in Angelikove, deloma pa tudi nekatere starejšje posebno Riharjeve, katere je prav lepo in ubrano harmonizoval g. Brvar. Pri pontifikalni maši ob 10. uri se je po lanski novi maši, drugič pela težka Zellerjeva „Festmesse in D“. Posebno pri tej maši imeli smo priliko opaziti, koliko je naše petje v zadnjem času napredovalo. Pristop, darovanje in obhajilo so se peli iz „Graduale Romanum“ koralno. Peli so se razven tega znani graduval Ett-ov, Veselakov „Confitebuntur“ in Foersterjeva „Regina coeli“. — Responsoria so se pela četveroglasno po Foersterju brez spremljanja orgelj. Ta očitvidni napredek bodi vzpodbuja i za g. vodjo Bervarja i

za gg. pevke in pevce, da vztrajajo pri poučevanju in učenju!

(Občinske volitve in Celjani.) Strah in trepet prešinil je Celjane, ko so slišali, da se mislijo Slovenci udeležiti letošnjih volitev. Gospodje imajo morda slabo vest, ker se tako bojijo, da bi kak Slovenec prišel v mestni zastop, kjer bi jim lahko na prste gledal. Njih glasilo torej prosi in roti volilce, naj nikakor ne pozabijo, koliko dobrot vživajo od sedanjega mestnega zastopa. Tudi jim preti, da se ho proti vsakemu najostreje postopalo, ki bi se toliko spozabil, da bi volil Slovenca, tega „najhujšega sovraga“ celjskega mesta. „Zoper ali za Celje“, to bodi bojni klic. Zoper Celje pa bi volil vsakdo, kdor bi volil Slovenca. Zoper Celje? Ravno nasprotno. Le v korist bi bilo mestu, ako bi prišel kak Slovenec v občinski zastop, kajti Slovincem so prave koristi mesta gotovo bolj na srcu, kakor sedanjim mestnim očetom, ki pospešujejo le velikonemške težnje in zapravljajo občinsko premoženje v namene, ki s pravim blagostanjem našega mesta nimajo prav nič opraviti.

(Glasilo celjskih nemškutarjev) ponavlja zopet že davno prežvekovano trditev, da smo Slovenci ustanovili „Južnoštajersko hranilnico“ iz sovraštva proti Nemcem in proti mestni hranilnici. Slednja da veliko stori za mestno gospodarstvo, ker vsako leto priskoči občinski blagajnici z izdatnimi podporami na pomoč. To je le pesek v oči. Če bi mestno gospodarstvo bilo bolj varčno in pametno, bi takih podpor ne bilo treba; a mestni očetje denar zametavajo v čisto neplo-dovitna podjetja (Waldhaus, Guggenmossova hiša itd.) in morajo potem pri svoji hranilnici iskati podpore. Mestna hranilnica izdaja torej svoje prebitke le v podporo in popravo slabega mestnega gospodarstva, na Slovence pa, od katerih ima veliko večino svojega premoženja, pri razdelitvi dobička niti ne misli. Gospodje pri hranilnici sploh sovražijo Slovence in naš jezik. To sovraštvo Nemcev dalo nam je povod, da smo ustanovili svojo lastno hranilnico, nikakor pa nismo mi te hranilnice ustanovili iz sovraštva proti Nemcem.

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) ima svoje zborovanje v nedeljo dne 2. maja t. l. ob 11. uri dopoldne v Laškem trgu v okoliški šoli s tem-le vspešdom: 1. Petje. 2. Zapisnik. 3. Društvene zadeve. 4. „Vrvenje in drvenje“, govori J. Stukelj. 5. Iz naše vprašalne skrinjice. 6. Slučajni predlogi. — Gosti k tej skupščini posebno dobro došli, društvo obhaja namreč o tej priliki majnikovo svečanost. Po zborovanju obed v Kukčevi „Bierhalle § 11.“ potem prosta zabava s petjem odbor.

(Porotniki za prihodnje zasedanje) porotnih obravnav v Celji, katere se prično dne 17. maja t. l. so naslednji: Peter Marin, posestnik v Vrhodlu; Adalbert Ružička, trgovec v Ptuj; Anton Tischler, kovač v Vitanji; Karol Purkhardt, posestnik v Poberžji; Viljem Blanke ml, tiskar v Ptuj; Josip Deutschmann, posestnik v Marenbergu; Maks Mayer, posestnik v Plaču; Avgust

baron Wittenbach, posestnik na Vranskem; Ignac Alt, veleposestnik v Cerkevniku; Peter Fleck, mizar v Sevnici; Karol Petnar, kavarnar v Mariboru; Josip Wiesthaler, posestnik v Vesternici; Pavl Arsenscheg, oštir v Slov. Bistrici; Franc Neger, mehaniker v Mariboru; Oto Zorzini, posestnik na Glažuti; Franc Zavolovšek, posestnik na Holmcu; Franc Baumann, trgovec v Ormoži; Ivan Elsbacher, trgovec v Kozjem; Alojzij Glaser, lesni trgovec v Smolniku; Franc Reisp, posestnik na Velkanu; Josip Fornetzi, posestnik na Resniku; J. Goričnik, posestnik na Rečici; Josip Kvac, posestnik na Oplotnici; Matija Hajšek, posestnik pri Sv. Ani; Franc Holazek, trgovec v Mariboru; Karol Hrastnig, oštir na Spodnjipulskavi; Lovrenc Vaupot, knjigovodja v Sl. Gradci; Ignac Flucher, posestnik v Ravnici; Simon Pachernig, oštir na Vuzenici; Martin Kranner, posestnik v Št. Jakobu; Egidij Krainc, posestnik v Greuthu; J. Denzel, zvonar v Mariboru; Josip Družovič, posestnik v Venjanjih; Dr. J. Omulec, odvetnik v Ormoži; Jurij Petelinšek, posestnik v Gornih Slemenih; Gustav baron Wittenbach, grajščah v Kapli. Namestniki pa so: Ferdinand Pelle, trgovec v Celji; Jakob Drofenik, ključavničar v Št. Jurji ob Ščavnici; Franc Pachiaffo, zlatar v Celji; Anton Gajšek, lesni trgovec v Celji; Josip Lenko, posestnik v Št. Petru v Sav. dolini; Franc Karbeutz, trgovec v Celji; Franc Pikel, krojač v Žalci; Anton Vidmayer, posestnik na Ostrožnem; Andrej Samec, posestnik v Št. Lovrencu na Prožinu.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške spremembe.) V stalni pokoj odišel je zlatomašnik č. g. Franc Rath, župnik v Št. Lovrencu na Dravskem polji. — Razpisana je župnija Št. Lovrenca na Dravskem polji do 25. maja t. l. Patron štajerski verski zaklad.

(Učiteljske premembe.) G. Ivan Klemenčič, nadučitelj v Rečici, imenovan je meščanskim učiteljem v Krškem. Gospici M. Pivk, podučiteljica na Zdoleh pri Brežicah in M. Mikuš, podučiteljica v Rajhenburgu, menjali ste s službama.

(Delavci Schütz-ove tovarne) se pritožujejo, da ondi ni reda, posebno, kar se tiče plačila. Mi ne moremo vsega navesti, kar se nam je sporočalo, a svetujemo delavcem, da malo potrpe, ker vzrok nereda bode gotovo letošnja slaba kupčija in upamo, da bode gospod Schütz se potrudil, kakor hitro mogoče vredit vse potrebno.

(Lastno šolo žele Gotovljani.) Prav veselo je to znamenje, da se ljudje sami že potegujejo za šole in prav lepó je to za probujene Gotovlje. Vendar za splošno korist menda le ni prav. Kajti ako Gotovlje dobe svojo šolo, se v Žalci ne bode držala štirirazrednica in tako bodo oškodovani Žalčani in Gotovljani ne bodo kaj pridobili, ker bi se ondi osnovala le jednorazrednica. Zato je pač treba dobro premisliti!

(V Grižah in okolici) zelo razsaja pljučnica. Veliko ljudi je že obolelo na tej zli bo-

mestu; debele solze so mu kapale iz očíj, on je molil, molil goreče in po poroki nekamo izginil.

Veselo, s šumom, petjem in streljanjem iz pušk in petard so zapustili svatje cerkev.

Ko sem prišel domu, so mlada dekleta pri-našala mladima zakonskima šopke cvetic, otroci so deklamovali pesmi. V veliki sobi so se vršile čestitke. Rujno vince se je penilo v kozarcih. Čestitke so se bližale koncu, ali mladi mož se je oziral nestrpnó proti vratom; slednjič je vskliknil: „ah!“ ter šel naproti prišlecu.

„Nemara je to on?“ mi je šinilo v glavo, ko sem zazrl osivelega znanega ujetnika št. 205.

Mladi Galjardo ga je objel, mu poljubil roko in potem ga povedel k mladi svoji ženi in k materi.

Vsi so z začudenjem gledali, kaj bode dalje.

„Karlota,“ dejal je mladi, „glej tvoj oče!“ „Mati“ se je obrnil k materi, „glej tvoj mož! Jaz ga ne smem soditi: on je moj oče, odpusti mu če moreš!“

Stari Galjardo se je zgrudil na kolena pred ženo in zašepetal:

„Odpusti mi Angelika, jaz sem star, izmučen in bolan, ne bom več dolgo živel in vam dolgo nadležan — odpusti!“

Presenečeno je stala pred njim nedavna vdova živega moža!

Po tako dolgem ločenju in trpljenju je stal znova pred njo, ali ne prejšni zali Caharija, kateremu je nekoč ravno v tej cerkvi, kjer so ravnokar poročili njenega sina, obljubila zakonsko zvestobo, katero je neoskrunjeno ohranila, ne, to ni bila senca njenega prejšnjega moža, veterinjaka Caharije. Čudno, da čudno srce ima ženska, ali polno ljubezni srce, ki vse odpusti! Da si jo eno uro preje vprašal, ali bi odpustila možu, gotovo bi bila zanikujoče odmajala z glavo ter odločno rekla „nikoli!“ Sedaj se je je pa polastila nekaka toplota, nekaka otožnost, no toli mila toli dobra; spomnila se je, kako sta z možem skupaj živela. Solze so ji stopile nehote v oči, jelo se ji je smiliti to revno, staro telo, to izmučeno okostje bivšega krasnega moža. Ona ga je vzdignila kvišku, ga objela goreče, šepetajoč mu besede odpuščanja in ljubezni. Vsem navzočim je postalo naenkrat nekako lahko, kakor da se jim je odvalil težek kamen raz prs.

Ne trebalo bi nadalje razkladati, ali vse-kakor še dodam nekaj.

Stari Galjardo se je vračal čez dolgo let ne-uspeha in trpljenja v domovino. Peš je hodil iz Genue, kamor ga je pripeljal iz Amerike nek usmiljeni kapitan zastoj. Med potom je naletel na oropanega trgovca; nesrečnež je bil v nezavesti in ves v krvi. Umril je v Caharijevih rokah prav tisti trenutek, ko so dospeli žandarji. Ne želeč osramotiti svoje rodovine, ni izdal svojega imena; ali na predvečer sinove poroke, o kateri mu ni bilo ničesar znano, se je njegovo stanje silno shujšalo, zatorej je poslal po sina Franceta, da bi ga poslednjokrat objel. Sinova navzočnost ga je obodila, in z nova je malo okreval. Sin ga je prevzel v svoje oskrbovanje in zdajci je bil zopet med svojo rodovino.

Dva tedna po poroki se je vršila njegova preiskava. Sin ga je zagovarjal izvrstno in stari Galjardo je bil oproščen. Čez poldrugi mesec sem odpotoval iz Finole-Marino v Petrovgrad in te dni sem prejel od mladega pravnika Galjarda pismo, v katerem mi je poročal, da je njegov oče umrl mirno pri svoji družini.

lezni in precej njih umrlo in to čisto mladi močni ljudje.

(Kopaljšče Topoljšica pri Šoštanji) prenavlja se ravnokar. Skrbelo se bode tudi za zabavo gostov in se napravi primerno igrišče. Sezida se tudi novi bazen, kateri bo imel hladno vodo 16°R. tako, da bodo to kopelj porabljali lahko tudi zdravi.

(Drznost šoštanjskih nemškutarjev) presega vse meje. Zadnjič smo poročali, kako da so pri „Siegesfestu“ popivali in jeli in da niso hoteli plačati. Na to nam je poslal nek Franz Petschnigg, o katerem niti ne vemo da živi in ga tudi nismo omenili, popravek, ki pa je vse kaj drugega nego popravek istega, kar smo pisali. Poizvedeli smo pri odvetniku, kateremu je bila tožba izročena in ta nam je povedal, da je Woschnagg vse plačal, a to še-le takrat, ko je videl da Terezija Bračič ne pozna šale in je tožbo oddala. Pijača in jed je sedaj plačana, a drugi stroški pa še ne. Toliko v pojasnilo gosp. Franz Petschniggu, da bode lojše spal.

(Volilni shod v Vitanji) bil je dobro obiskan. Poročevalcu g. poslancu J. Žičkarju izreklo se je priznanje za njegovo točno poročilo.

(V Trnji pri Brežicah) je dvema posestnikoma Pribovšku in Lašiču na Veliki četrtki vse pogorelo, hiše in gospodarska poslopja. Pribovšek je zavarovan, a je rok plačanja zamudil za par dni, kar upamo, da zavarovalnica ne bode vpoštevala; Lašič pa sploh ni bil zavarovan. Zažgali so baje otroci.

(V Dobovi pri Brežicah) ustrelil je v jezi s samokresom gostilničar Brian nekega fanta Kovačiča. Fantje bili so se v gostilni stepili in Brian posegel je vmes, a v jezi zašel predaleč.

(Grozna nesreča.) Na velikonočni terek nese veleposestnik J. Škrinjar na Libanji, svojim drvačem nedoliko krepčila v les. Ko pride že blizu njih, še podirajoči hrast močno stoji, a nenkrat se utrga, pade in gospodarja Škrinjarja vjame ter na mestu ubije. Škrinjar izvrsten narodnjak in gospodar je bil še v najlepši starosti, ko ga doseže nepričakovana smrt. Na Libanji je bil postavil s pomočjo sosedov lepo kapelo, katere zvon mu je bilo pel, ob mnogobrojnem sprevedu na pokopališče, zadnje popotnico. Naj v miru počiva!

(Iz Kapele pri Radgoni.) Kakor je že bilo v predzadnji številki „Domovine“ citati, priredi naše bralno društvo 2. dan maja meseca na R. Horvatovem vrtu veselico s tamburanjem in petjem. Pri tej veselici bode sledeči vsopred: 1. Pozdrav. 2. D. Jenko: „Naprej zastava Slave“! (udarjajo tamburaši). 3. Hr. Volarič: „Pomlad“, (mešan zbor). 4. J. pl. Zajc: „Hraticam“, (svirajo tamburaši). 5. P. H. Sattner: „Na planine“! (moški zbor). 6. Brož: „Ljubim Te“! (tamburaši). 7. A. Hajdrih: „Pri oknu sva molčé slonela“, (čvetospev). 8. J. pl. Zajc: Potpourri iz opere „Nikola Šubić Zrinjski“. (tamburaši). 9. Hr. Volarič: „Pogovor z domom“, (mešan zbor). Obradamo se tem potom najvljudneje do rodoljubov domačih in sosednih krajev, da nas ta dan mnogobrojno počaste s svojim pohodom. Toraj na veselo svidenje pri lepej Kapeli!

(Bralno društvo v Veržeji) priredi v nedeljo dne 9. maja t. l. gledališčno igro: „Oreh“, na vrtu g. Kotnika. Po igri prosta zabava v gostilni g. Klemenčiča. V slučaju neugodnega vremena, vrši se veselica prihodnjo nedeljo. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina prosta. Vabila se ne bodo razpošiljala. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Javno zahvalo) izreka odbor bralnega društva v Veržeji vsem gospodom ljutomerskim in križevskim, ki so kot udje pristopili društvu, ali mu z denarnimi doneski pomagali.

(Jesenska setev) po Murskem polji lepo kaže; ako nas Bog obvaruje raznih ujim, nadejati se imamo obilne žetve.

(Kmečko bralno društvo v Jarenini) priredi v nedeljo dne 2. maja t. l. ob polu 4. uri popoldne v prostorih g. Ign. Kramberger podučni shod z dvema podučnima govoroma, z deklamacijami in petjem. Pri tem shodu bode potovalni učitelj g. Ivan Bele iz Maribora razlagal o umni trtoresji in kako se dajo opustušeni vinogradi zopet najhitreje zaroditi z vinsko trto, na kar se slavno občinstvo še posebej opozorja. Vstop-

nina se ne bode vsprejemala in posebna vabila se ne bodo razpošiljala. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Iz odbora štajerske kmetijske družbe) je izstopil edini Slovenec g. F. Lenček na Blanci. Škoda, kajti on je dobro zastopal v njem koristi Spodnje Štajerske. Zdaj bode le Pistor v imenu naše pokrajine zvonec nosil v odboru družbe, ki za nas veliko premalo stori.

Druge slovenske novice.

(Obiskovanje šole na Kranjskem.) V šolskem letu 1895/96 je bilo na Kranjskem 85.846 otrok (43.379 dečkov in 42.476 deklic) dolžnih obiskovati šolo in sicer vsakdanjo šolo 69.613 otrok, ponavljalno šolo pa 16.233 otrok. Hodilo jih je pa v javne ljudske šole 71.751; v vsakdanje šole 57.831, v ponavljalne šole 13.920 in v zasobne šole 3.193 otrok. Normalno razvitih in za šolo godnih otrok je na Kranjskem bilo še 9.416. Tedaj je bilo 11,8 odstotkov otrok brez šolskega pouka. Ker so otroci šolo zamujali, so stariši plačali minulo leto 890 gld. 90 kr. globe in 793 gld. 50 kr. so je še dolžni plačati. To niso vesele razmere!

(Nemški dijaki na nemških srednjih šolah v Ljubljani) so neki pod vodstvom nekega nemškega profesorja osnovali „Bismarckverein“. V društveni sobi je razobešana podoba kneza Bismarcka. V društvu se dijaki navdušujejo za Velikonemčijo, pojejo razne ne ravno avstrijsko-domoljubne pesni in popijajo. Vse to se molče trpi. Če se pa mej slovenskimi srednješkolskimi dijaki kje iztakne kako nedolžno društvo, je gotovo več kaznovanih.

(„Splošno kreditno društvo“) se snuje v Ljubljani. To bi bila že 124. slovenska posojilnica.

(Upravni odbor „Zaveze slov. učit. društva“) imel je dne 19. t. m. v „Nar. domu“ v Ljubljani sejo, pri kateri se je mej drugim tudi sklenilo, da se ima letošnji glavni zbor „Zaveze“ vršiti v Celju in sicer na 4. in 5. dan avgusta t. l.

(Užigalic družbe sv. Cirila in Metoda) ima glavni zalagatelj g. veletržec Perdan to dobo toliko v kupčiji, da je najboljšežnejšim naročbam postreči v stanu. Ker je družbi do danes po njega rodoljubni požrtovalnosti ob užigalicah že 300 gld. dohodkov, priporočamo tem potom te družbine priznani izborne užigalice slovenskemu občinstvu.

(V Horjulu) pri Vrhniki, kjer imajo tudi posojilnico, osnovala se je še gospodarska zadruha. Na Kranjskem je že nekaj krajev, kjer deluje poleg posojilnice, še gospodarska zadruha ali konzumno društvo, n. pr. Dobropolje, Cerknica (2 posojilnici), Žužemberk, Stari trg pri Ložu (2 posojilnici) in Radečah.

(Novo slovensko posojilnico) so ustanovili v Gor. Besnici pri Kranji. Ali bode v tako malem kraju za tako mali obseg, namreč samo za nekaj vasi, denarni zavod vspeval?

(Bohinjska železnica) Vlada se je odločila za železnico čez Ture, ki se podaljša skozi Bohinj do Gorice. Z južno železnico se potem sklene prevozna pogodba. Nova železnica bode stala 60 milijonov goldinarjev. Zgradila se bode v letih od 1898. do 1905.

(Mrtvega so našli.) Dne 17. t. m. blizu Rakitne na Kranjskem posestnika Janeza Mikuš. Sodi se, da ga je kdo umoril.

(V Št. Vidu pri Zatičini) je umrl ondotni nadučitelj gosp. Jos. Korban v starosti 47 let. Bil je več let tudi načelnik krajnega šolskega sveta in v obče jako čislán šolnik. Večinoma je podučeval le na tej šoli. Služboval je 29 let pri učiteljstvu.

(V Novem mestu) je bilo 22. t. m. posvetovanje zastopnikov deželnega odbora in zbora kranjskega o tem, kako bi se v marsičem izboljšala deželna kmetijska šola na Grmu, osobito v tem obziru, da bi se več storilo za novo vinorejo na šoli sami in po Dolenjskem sploh. Navetovalo se je to in ono in posvetovalo se o tem, kar je sprožil nadzornik kmetijskega ministerstva dr. Mach. Najboljše sredstvo bi pač bilo to, da se pomnoži število strokovno izobraženih učiteljev za vinorejo, da se nastavi še 3., oz. 4. učna moč na zavodu, kjer je že veliko dela s

kmetijstvom na sedanjem velikem posestvu, katero pa nima tako ugodne zemlje in lege, da bi se mogli dosta večji vspehi pričakovati, nego jih ima sedanje dokaj strogo izvedeno gospodarstvo.

(Iz novomeške okolice.) Kuga goveje živine, ki je bruhnila na Hrvatskem v karloškem in ogulinskem političnem okraju, povzročila je v stopiški fari večjo škodo znabiti nego na Hrvatskem. Kmetje iz omenjene župnije niso nič vedeli, da je prepovedano na Hrvatskem govedo kupovati. Šli so v Sošico na hrvatski strani na sejem in kupili čez 20 glav hrvatske goveje živine. A zdaj so jim žandarmi vzeli vso živino, ki bode na dražbi prodana. To je strašna škoda za ubogega kmeta!

(Krška čitalnica) je priredila v pondeljek, 19. t. m. lepo besedo. Pogrešali smo sicer res petja na programu stoječega ljubljanskega kvarteta „Ilirija“, a kljub temu je bil koncert izvrsten; kajti domače gospice in gospe pevke in gospodje pevci so izborno peli.

(Krška kmetijska podružnica) je letos kmetom razdelila okoli 300.000 ameriških trt in imela učne tečaje za suho cepljenje in podučne govore v Krškem, na Raki, na Bučki, na Studencu in Sv. Duhu. Preskrbela bode kmetom tudi gumilastiko za zeleno cepljenje, bakreno galico in znabiti tudi kropilnice. Pozneje se bodo delile še denarne podpore vinorejcem; razdelilo se bode 2500 gld., darovanih od kranjske hranilnice.

(Krška okrajna posojilnica) je darovala za dobrodelne namene: Učencem vseh šol v kr. sod. okr. 25 gld., kmetijski podružnici v Krškem 25 gld., Pedagog. društvu 10 gld., Ciril in Metodovi družbi 5 gld. in Slov. planinskemu društvu 5 Kr. Njen zadružni zaklad ali rezervni fond za mogoče izgube je bil koncem leta 1895. gld. 3930.—, narastel je 4%, obresti leta 1896. za gld. 157 20, pristopnina leta 1896. gld. 150.— in z doneskom čistega dobička leta 1896. za gld. 681 70, skup na gld. 4918 90.

(Ogenj v Idriji.) Na Veliko soboto zjutraj sta v Idriji sredi mesta pogoreli dve hiši. Ljudje so obvarovali bližnje hiše in celo poleg hiš stoječ hlev, na katerem je bilo mnogo sena. Opoludne istega dne je jelo goreti v neki rudarski hiši, a so ogenj hitro pogasili.

(Občinska volitev v Celovcu) bode dne 26., 28. in 30. aprila t. l. Razmere v mestnem zboru se najbrž nič ne premene. Zanimanje zanje je jako majhno.

(Jednakopravnost pri tržaški pošti.) Poštni urad v Trstu se je silno trdovratno branil slovenskih tiskovin. V tem mu je pa dajal potuho poštni ravnatelj Pokorny. Če si zahteval slovensko sprejemnico, gotovo so imeli slovenske tiskovine kje založene in nikdo jih dobiti ni mogel. Če od svoje zahteve nisi odjenjal, moral si od italijanskih uradnikov marsikatero surovo slišati. Trgovinsko ministerstvo je pa temu naredilo konec z nalogo, da se morajo za slovenske poštné pošiljatve, prihajajoče v Trst, izdajati slovenske oddajnice. Slovencem bode pa paziti, da se ta ministerski ukaz zopet ne pozabi. Vedeti je treba, da so italijanski uradniki jako uporni in predrzni.

(Koncert „Slov. pevskega društva“ na Dunaji.) Kadar se srečamo Slovani raznih rodov, je gotovo, da govorimo nemško; žalostno a res. Naša vzajemnost obsega ideje in čustva a ta čustva si tolmačimo občnim slovanskim občevalnim jezikom — nemščino. Edino pesen je ono torišče, na katerem se poslužujemo vseh slovanskih jezikov. Dunajskim Slovanom se zopet bliža prilika občudovati moč in krasoto slovenske pesni. „Slovensko pevske društvo“ na Dunaji priredi začetkom maja v veliki dvorani „Musikvereina“ svoj drugi letošnji redni koncert, pri katerem bodo sodelovali dunajski slovanski pevci-umetniki. Peli se bodo deli Dvořakovega dela: „Stabat mater“, potem kompozicije Želenskega, Moniuszka, Mokranjaca in Brahmsa; tudi nekaj jugoslovanskih pesmi je na vsopredu. Želeti je, da bi se dunajski Slovani mnogobrojno zbrali ondi, kjer so lani Ljubljancan je tako častno pokazali kaj znajo. Gg. dijaki so osobito prošeni pripomoči s svojimi glasovi k dobremu uspehu.

(Podporno društvo za slovenske visokosholce na Dunaju) prejelo je zadnji čas iz do-

movine in od drugod raznih večjih in malih daril, katere bo tekom t. m. priobčilo. Veča darila so poslali: Slavni deželni zbor kranjski 200 gld.; g. France Dolenc, trgovec v Mariboru, je poslal 108 gld. 50 kr.; k tej svoti darovala je slavna posojilnica v Mariboru 30 gld.; drugo so darovali vrli Slovenci v Mariboru; iz Laškega trga je poslal g. odvetnik dr. Jos. Kolšek 14 gld. 50 kr, katere je nabral mej rodoljubi v Laškem trgu. Dalje so darovali: G. I. Perdan, predsednik trg. in obrt. zbornice v Ljubljani 20 gld.; g. Alojzij Kremžar, mag. svetnik itd. na Dunaju 10 gld.; slavna posojilnica na Vrhniki 20 gld.; sl. posojilnica v Logatcu in Vitanju po 10 gld.; vč. g. Jan. Karlin, župnik v Smledniku 10 gld.; pod motto: „Mars“ je društvo prejelo darilo 10 gld. Iskrena hvala vsem blagim darovalcem osobito še g. Fr. Dolencu in dr. Kolšku za trud pri nabiranju. Dalje darove hvaležno sprejema: Vč. g. Franc Jančar, monsignor, papeški č. komornik, župnik nemškega vit. reda, Dunaj I. Singerstrasse 7.

Druge avstrijske novice.

(Nemški cesar na Dunaju.) V sredo dopoldne se je pripeljal na Dunaj nemški cesar Viljem in je bil dva čni na Dunaju. Obisk je imel v prvi vrsti prijateljski značaj, a vendar ni dvojbe, da se je pri njem tudi govorilo o orijentskih stvareh.

(Cesarjevo potovanje v Peterburg.) Avstrijski car potuje te dni v Peterburg. Dne 27. aprila t. l. pride v rusko prvostolnico in ostane ondu dva dni. Ta obisk bode posebno velike politične važnosti posebno z ozirom na najnovjše dogodke na Turškem.

(Dr. Karol Lueger — dunajski župan.) V torek je bil na Dunaju slovesno zaprisežen župan dr. Lueger. Na ogovor c. namestnika je odgovoril dr. Lueger v daljnem govoru, obetajoč, da bode vestno in nepristranski postopal in posebno povdarjal nemštvo. Slavnost se je zaključila s cesarsko himno. Zvečer je bila razsvetljava mesta. Nameravano bakljado je vlada prepovedala. — Lepo je, da ima Dunaj po dolgem času zopet poštenega kristjana za župana, a Slovenci, posebno celjski, se ga nikakor, po zadnjih dogodkih v mestnem zastopu dunajskem, ne moremo veseliti.

(Hrvaške deželnozbornske volitve.) Hrvaška duhovščina se misli začeti bolje zanimati za politično življenje, nego se je dosedaj. Pred volitvami se skliche shod duhovnikov vseh treh hrvaških škofij, da se dogovore o postopanju pri volitvah. Da se je duhovščina nakrat tako zdramila, je pač glavni povod ta, da se razširjajo govorice, novemu deželnemu zboru se predloži predloga o vpeljavi civilnega zakona na Hrvaškem. Vladi ni nič kaj po volji, da se misli duhovščina udeležiti volilnega boja.

(Svoboda na Hrvatskem.) Letos so volitve na Hrvatskem in ban se boji, da zanj tako ugodno ne izpadejo, kakor so vselej dosedaj. Zato pa hrvatska vlada napenja vse sile, da onemogoči vsako delovanje opozicije. Razpustila je namreč vsa opozicijska politična društva, ker po hrvatskem društvenem zakonu, ki izvira iz 1851. leta, taka društva niso dovoljena. Seveda vladni stranki je pa njena društva pustila, če tudi so ravno tako nezakonito osnovana. Za povod je porabila razširjenje socializma po Hrvatskem. Seveda je to le pretveza, ker sicer bi bila le socialistična društva razpustila. Omeniti je pa, da celo nekateri madjarski listi obsojajo to banovo samovoljo. Pač slabo znamenje je za banovo vladanje, ako po tolikih letih svojega toli hvalisanega delovanja na Hrvatskem ne upa drugače zmagati.

(Pogodba z Ogersko.) Upanja je jako malo, da bi se kmalu doseglo kako sporazumljenje glede pogodbe z Ogersko. Glede doneska k skupnim državnim troškom se mislijo Madjari z vso silo ustavljati, da ne plačajo več, kakor 34%. Ker se naša državna polovica ne misli s tem zadovoljiti, preti ogerski finančni minister Lukacz, da odstopi.

(Bosenska vlada proti Reki.) Z Reke se piše nekemu madjarskemu listu, da bosenska vlada vedno dela konkurenco Reki. Železnice,

ki drže iz sredi Bosne v Dalmacijo, škodujejo Reki. Železnica Serajevo-Mostar-Metković naravnost dokazuje, da bosenska vlada deluje proti ogerski prometni politiki. Iz Mostara se misli graditi železnica v Dubrovnik, kar deluje Avstrija, ki hoče po sili iz Dubrovnika napraviti važno pristanišče. Ta železnica zopet odtegne Reki del prometa. Dopisnik se nadeja, da prepreči Reki škodljivo bosensko prometno politiko. — Minister Kallay si pač še v sanjah ni nikdar mislil, da ga bode kdaj kdo dolžil Ogerski škodljive politike. Naravnost smešna je pa zahteva, da bi zaradi Reke ne smele Bosna in Hercegovina imeti nobene zveze do morja. Zato smo prepričani, da bodo tožbe reškega dopisnika madjarskega lista ostale brez uspeha. Zaradi Reke same se ne morejo prezirati koristi Bosne, Hercegovine in Dalmacije.

Ogled po širnem svetu.

(Črnogorski konzulati.) S Cetinja poročajo, da se v kratkem osnujejo črnogorski konzulati v Neaplju, Odesi, Trstu in na Reki.

(Zalostne razmere v Stari Srbiji.) Srbsko prebivalstvo v tej deželi ni varno življenja. Tako so mohamedanski Arnavtje napali nedavno mesto Sjenico in je oropali. Turška vlada pa ničesa ne stori v varstvo kristijanov.

(V Albaniji) vladajo najčudnejše razmere. Tako so v Beranu Albanci pregnali iz mesta civilne in vojaške dostojanstvenike. V mestu je vsled tega zavladal največji nered.

(Razmere na Kreti) so jako žalostne. Po mestih vladajo koze in legar. Mestnim prebivalcem nedostaje pitne vode in živeža, ker jih imajo vstaši obkoljene in so razdrli vodovode. Prosilo je prebivalstvo evropske vojaške poveljnice, naj z evropskimi vojaki zasedejo toliko sveta okrog mest, da vsaj vstaši vode ne bodo mogli zabranjevati. Evropski poveljniki so pa odgovorili, da nimajo na razpolago toliko vojakov.

(Otoki zasedli.) Grki so zasedli otok Samos, Kijos in Mitikani. Prebivalstvo jih je navdušeno vsprejelo. Ti otoki so bili dosedaj turški. Samos je imel obširno samoupravo. Prebivalstvo teh otokov je za zjedinenje z Grško.

Dopisi.

(Z Braslovč.) Pred nekaj letmi ustanovilo se je pri nas „Pevsko društvo“, katero je v teku časa jako napredovalo. Naši vrli pevci in pevke vdeleževali so se marljivo pevskih vaj, ki so se vršile po 2- do 3krat na teden; podučevali so se pod vodstvom gosp. organista V. Rojnika, cerkveno in narodno petje. Skozi pet let je pel vsako nedeljo in praznik pri rani službi božji možki, pri pozni pa mešani zbor, tako izvrstno, da je v resnici to lepo petje človeka napeljevalo k največji pobožnosti. Ravno tako tudi v narodnem petju pokazali so že naši pevci možki in tudi mešani zbor, da so zmožni izvršiti tudi najtežje skladbe z vso natančnostjo, tako, da so v resnici bili ponos vsej fari braslovški. Le žal da je letošnjo zimo neki znani gospodič I. K. s svojimi lažnjivimi obljubami in obrekovanjem zasejal med vse pevce mnogo razžaljen in razpora, da so vsi pevci in pevke popolnoma opustili cerkveno petje; tako, da ves postni čas ni bilo sluha ne duha v našem nam tako priljubljenem posebno cerkvenem petju.

Vsi farani so tarnali in toževali čez tega trmastega gospoda, češ, kaj vraga, ga je zaneslo sem, da nam dela zgago, ker med pevci vedno dela razpor in neprijetnosti.

Na prijazni poziv č. gosp. dekana in č. g. kapelana pa so naši vrli pevci in pevke na velikonočno nedeljo se zopet oglasili na koru ne oziraje se na onega hujskača; vse farane pa so zopet zelo razveselili s svojim vrlim in ubranim petjem, za kar jim bodi na tem mestu izrečena najsrčnejša zahvala. Dragi pevci le tako nevstrašno pospešujte petje bodi že cerkveno ali narodno in nikar se ne menite za take laskavce, če vas bodo še obrekovali, s tem bodo sebe same sramotili, kar se jim je že tudi zdaj zgodilo.

Vi pa bodete s svojim lepim petjem, delali čast Bogu in narodu, sebi in nam pa bodete ponos in veselje.

(Iz Ormoža.) Ko se je snovalo gasilno društvo za ormoško okolico, gojili smo nado, da bo isto velevažnega pomena za probujo narodne zavesti. — Nismo se motili. Vsi boljši okoliški posestniki podpirali so isto, naj si bo s pristopom, kakor tudi z živahno agitacijo, tako, da šteje sedaj društvo čez 40 izvršujočih udov in se še vedno novi udi oglašujejo. Prvi nastop društva bil je na Veliko soboto pri vstajenji. Čudili smo se uprav vojaški izurjenosti, katera se je doseгла v tako kratkem času. Vsako povelje izvršilo se je točno in pravilno. — Občinstvo se ni moglo dovolj načuditi krasnim uniformam, posebno pa posameznih načelnikov oddelkov in pa godcev, kateri se razlikujejo od družih porudečih šopkih na čeladah. Želeli bi novemu društvu, da se mu posreči vsaki nastop jednako prvemu.

Nemčurje to društvo seveda v oči bode, posebno, ker so v njem zastopani sami dobri posestniki iz vseh okoliških občin, in ker se je v njihovem nemškutarskem gasilnem društvu začela disciplina rušiti, kar je javna tajnost. No, razven nekterih zagrizenih nemčurjev, bi se pač nikdo po njem ne jokal, če razpade. To društvo je pri vsakej priložnosti kazalo narodno nestrpnost, in njegovi duševni voditelji zanesli so v isto ideje, kakor jih gojijo znani „Alldeutschland's-petelini“. — O tem bi lahko zapeli marsikatero pesem, a nočemo si vzbujati neljubih spominov.

Narodno-gospodarske novice.

Nekaj svetov za sadjarje.

Če hočemo, da se sadjarstvo povzdigne, je potrebno sledeče:

1. V sadju ne smemo videti le nekake stvari za sladkosnedneže, temveč važno redivo in živilo. Pred vsem je treba, da redneje in več sadja jemo. Posebno meščani bi se morali bolje sadja poprijeti. Da bode to mogoče, mora biti sadje kolikor je moč po nizki ceni. Sadje je mnogo zdravejše, nego mnoga druga jedila, če je zrelo in če nepoškodovano pride na trg. Nekateri ljudje imajo proti sadju še vedno neke predsodke, ki bodo polagoma izginili. Brezvestni prodajalci so večkrat tudi sadje pripravili ob dobro ime, ker so prodajali nezrelo sadje.

2. Treba je bolje urediti neke trgovine s sadjem. Treba je spretnih trgovcev in prekopovalcev, sadnjih osrednjih trgovšč itd., da trgovina pride v pravi tir. Treba je tudi, da se razširi razpošiljanje sadja v malih paketih po 5 kilo, kar se je pri razpošiljanju surovega masla jako dobro obneslo. Posebno za poletno sadje se priporoča tako razpošiljanje.

3. Pospešuje naj se, kolikor je moč, prodaja svežega sadja, ki daje največ dobička. Napravijo naj se primerne tržne naprave, dobra skladišča, oziroma hladilnice. Upelje naj se jednakomerno vkladanje sadja.

4. Sadjar naj trgovcu delo s tem olajšuje, da ne prideluje preveč vrst, da sadje dobro prebere in razvrsti in vestno vloži, da je zares vselej toliko in tacega sadja, kakor je povedano. Sadje naj ukusno razvrsti v košare ali druge posode, da se lažje proda. Sadjar naj na svoje posode zapiše svoje ime ali naredi svoje znamenje in skrbi, da bode njegovo znamenje dobilo dober glas. To bode, če bode dobro blago pošiljal.

5. Ker se vse sadje ne daje sveže prodati, naj se vedno razširjajo zavodi za porabo sadja. Taki zavodi dajali bodo temveč dobička, čimmanje jednostranski bodo delovali. Sadje naj ravnajoči ne po tem, kakšno je in kakšna je potreba, vkuhava, praži, suši ali v vino podela.

6. Mali sadjarji naj se združijo v zadruge, da lažje sadje spečavajo sveže, ali pa suho, ali sadne izdelke.

7. Veliki poljedelec naj sadje na veliko prideluje in z živino obdeluje zemljo za sadjarstvo. Tacih velicah sadjerejcev na Slovenskem ne bode veliko. Samo nekateri graščaki bi mogli sadje pridelovati na debelo.

8. Pri napravi velicah novih sadnih nasadov, naj se sade le drevesa, ki zrastejo srednje velika. Taka debela hitreje rode in se dajo lažje obrati.

9. Vedno bolje je napeljavati vode v kraje, kjer se misli saditi sadje ali pridelovati zele-

Deloljubne osebe — povsod — katere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pismeno povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante. (38) 16-9

Zaloga vina
Ant. Polley-ja
v Sežani
(južna železnica)
Črno in belo pristno vino
po 23 in 28 gl. hektoliter.
(257)

Kdo pije
Kathreiner-
Kneippovo sladno kavo?
Vsak
kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav
ostati in si kaj prihraniti.

Naznanilo in priporočilo.

Odbor čitalnice v Celji uljudno naznanja slav. občinstvu, da je gostilna v „Narodnem domu“ v Celji preskrbljena z najboljšimi domačimi vini in da se toči tudi najboljše pivo; kuhinja pa skrbi za vedno sveža in najokusnejša jedila. (61) 5-4
Gostilna je odprta vsakomur in prosimo narodnjake po deželi, da blagovole podučiti ljudstvo.

Hiša na prodaj
v Laškem trgu

na glavnem trgu št. 18 z lepim velikim vrtom, verando, enim nadstropjem, ugodno za obrtnike. V I nadstropju 5 sob in velika kuhinja za letovišcarje, v pritličju z dvema stanovanjema. (82) 2-3
Natančneje pri hišni posestnici v hiši.

Dr. A. Praunseis

okrožni in praktični zdravnik
v Celji

ordinuje za zobobolne vsaki dan od 9.-11. ure dopoldne in od 2.-5. ure popoldne v Celji

Ringstrasse št. 9.

Plombira se zlatom, srebrom in emailom po ameriskem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev. (10) 24-3

Narodni kolesarji pozor!

Ivan Rebek

ključarki mojster v Celji

Poljska ulica št. 14

ima v zalogi bicikle vseh zistemov ter jih prodaja po najsolidnejših cenah in ugodnimi pogoji. (59) 10-5

Narodni kolesarji pozor!

Gospodje

kateri si žele po najnovejši angleški in fran- (64) 10-2 coski modi izvršene

svrtnike, izprehodne, salonske in obleke s frakom, kakor tudi vsakovrstne druge obleke za gospode in dečke

obrnejo se naj na modno in konfekcijsko obrt

JOSIPA HOČEVARJA

v Celji, Graška cesta št. 19

kateri postreza vedno z najboljšim blagom ter najnižjimi cenami.

Velika izber tu- in inozemskega blaga vedno v zalogi.

Naročila po meri izvršujejo se točno.

IVAN REBEK

umetni in stavbeni ključar

v Celji

Poljske ulice 14, (Feldgasse) v lastni hiši.

Priporoča se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela pri stavbah hiš in drugih poslopih, osobito za cerkvena dela, katere se najlepši krasijo z lepim in umetnim ključavničarskim delom, kakor n. pr. kovane mreže za okna, različne okove za vrata, kovane predaltarske, nagrobne in vrtno ograje, različne svetilnike. Izdelujem železne vrata vseh slogov, različna štedilna ognjišča, katere imam tudi v zalogi.

Napeljujem vodovode in strelovode, hišne telegrafe in telefone. Prevzamem tudi vsa železna konstrukcijska dela bodi si: strehe, stopnice, cvetličnjake itd. itd.

— Vse po najnižjih cenah. — (40) 21

Načrti in proračuni brezplačno. — Za dobro delo jamčim.

Zacherlin
deluje čudovito! Mori kakor nobeno

drugo sredstvo — vsakovrstne žuželke, za to tudi po celem svetu kot jedino enake vrste slavno in priznano. Njegova znamenja so: 1. zapečateni steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Celje:	Traun in Stiger	Sevnica:	Zwenkel & Cmp.
„	Alojzij Walland	Planina:	Lud. Schesche-k
„	Viktor Wogg	„	F. Wambrechtsteiner
„	Anton Kolenc	Gornji grad:	Jakob Božic
„	Fran Janesch	Polčane:	Ferd. Ivanus
„	Milan Hočevar	„	A. P. Krautsdorfer
„	Ferdinand Pellé	„	Anton Schweiß
„	Josip Matič	Mozirje:	Leopold Vukič
„	Anton Ferjan	Pristava:	Marija Suppanz
„	Friderik Jakovitsch	„	nd. Suppanz
„	L. Leo Hannak	Brežice:	Fran Mathes
„	Karol Gela, lekarna	„	Varlec & Umek
„	Fran Zangger	„	Adalb. Globočnik
„	Topoljak & Pečnik	„	St. Jurij:
„	A. Mareck, lekarna	„	Fran Martin
„	Fran Rischberg	„	J. F. Schescherko
Vranksko:	Ivan Pauer	St. Lovrenc:	Elia Turin
Konjice:	Josif Mchay	„	Jos p Wagner
Vojnik:	Fr Zotti	„	Janez Löschnigg
Hrastnik:	Alojzija Bauerheim	„	Norbert Zanier
„	Konsumno društvo	„	Konsumno društvo
„	Josip Wouk	„	J. M. Krammer
Ljubno:	Fr. H. Petek	„	Fran Pollak
„	Janez Filipic	„	Rob. Stenowitz
Sevnica:	A. Fabiani	Vitanje:	Anton Daklin
„	S. F. Schalk	Videm:	Ivan Novak
„	Ludovik Smole	Velenje:	Karl Tischler
Laško:	Andrej Eshbacher	Zibika:	Janez Založnik

Najboljše za stenice, bolhe, kuhinjske golazni, mole, živalske parasite in dr.

Dragi bralci „Domovine“!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

naznanjam, da imam veliko zalogo finega starega in novega vina, katerega sem kupil naravnost od pridelovalca ter zamorem z njim postreči vzlic izvrstnemu blagu, prav po nizki ceni. — Nadalje naznanjam, da odprem s 15. dnem maja v „Narodnem domu“ trgovino s špicerijskim blagom, ter se priporočam slavnemu občinstvu in častiti duhovščini za mnogoštevilni obisk. Zagotavljam pošteno postrežbo z vedno svežim blagom. — Moja prodajalnica z žitom, sadjem, domačimi pridelki, kakor tudi s špicerijskim blagom pa ostane tudi, kakor dosedaj na Ljubljanski cesti št. 10 (pri „Kroni“).

Svoji k svojim!

Z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

(135) 52-43

„Pri dobrem pastirju“!